

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

17 februarie 2021

mun. Chișinău

Colegiul penal în componență:

Președinte – Iurie Diaconu,

Judecători – Ion Guzun, Liliana Catan,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Bucicov Sergiu în numele inculpatului, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 22 iulie 2020, în cauza penală prindu-l pe

*Hlebnicov Artiom XXXXX, născut la XXXXX,
originar și domiciliat în XXXXX.*

Termenul examinării cauzei:

1. instanța de fond: 20.02.2019-24.04.2019;

2. instanța de apel: 19.02.2020-22.07.2020;

3. instanța de recurs: 18.09.2020-17.02.2021.

a c o n s t a t a t:

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 24 aprilie 2019, Hlebnicov Artiom a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 217¹ alin. (3), lit. b), f) Cod penal și cu aplicarea prevederilor art. 364¹ alin. (8) Cod procedură penală, i-a fost stabilită o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 3 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții și exercita activitate legată de gestionarea drogurilor, substanțelor chimice și farmaceutice pe un termen de 3 ani.

Conform art. 90 alin. (1) Cod penal, executarea pedepsei cu închisoare aplicată lui Hlebnicov Artiom a fost suspendată condiționat pe un termen de probă de 3 ani.

Solicitarea acuzatorului de stat cu privire la încasarea din contul lui Hlebnicov Artiom a cheltuielilor judiciare în sumă de 1680 lei, cu titlu de cheltuieli pentru întocmirea raportului de expertiză judiciară nr. 34/12/1-R-5703 din 18 decembrie 2018, a fost respinsă ca neântemeiată.

2. Pentru a se pronunța, instanța de fond a constatat că, Hlebnicov Artiom, acționând împreună și de comun acord cu alte persoane, inclusiv neidentificate de organul de urmărire penală, urmărind scopul procurării, păstrării, transportării și

distribuirii ilegale a drogurilor și analogilor acestora în proporții mari și în scop de înstrăinare, a procurat în circumstanțe nestabilite de organul de urmărire penală droguri și analogi ai acestora, le-a păstrat o perioadă nedeterminată de timp și până la data de 07 noiembrie 2018 la domiciliul său din XXXXX, unde le cântărea, repartiza și împacheta în porții mai mici, după care le distribuia și le vindea diferitor persoane.

Tot el, având scopul înstrăinării substanțelor stupefiante și psihotrope, a identificat un cerc de consumatori de droguri cărora le înstrăina substanțe stupefiante și psihotrope, prin plasarea informației cu privire la comercializarea drogurilor în aplicația „Telegram”, iar ulterior, primind comenzi de la cumpărători, se deplasa în diferite locuri din mun. Chișinău, identificând ascunzișuri, unde plasa pachetele cu droguri, după care, prin intermediul aplicațiilor telefonice, transmitea poza locului unde se afla pachetul camuflat cu droguri. Datele referitor la locul plasării drogurilor cumpărătorii le primeau după ce achitau mijloacele bănești pe conturile sistemului de plăți electronice „QIWI”, banii fiind transferați în continuare pe alte conturi curente înregistrate la diferite bănci care activează pe teritoriul Republicii Moldova, administrate de Hlebnicov Artiom și alte persoane interpuse de acesta.

Astfel, la data de 07 noiembrie 2018, ora 14:50, fiind efectuată percheziția la domiciliul lui Hlebnicov Artiom pe adresa din XXXXX, au fost depistate și ridicate: - din buzunarul lui Hlebnicov Artiom, un pachetel de tip zip-lock în interior cu patru comprimate întregi și jumătate de comprimată; - de la bucătărie: un pachetel de tip zip-lock în interior cu două pachetele improvizate din folie de staniol cu masă vegetală de culoare verde; un pachetel de tip zip-lock în interior cu alt pachetel din polimer cu masă de origine vegetală, o râșniță din metal pentru fărâmițarea substanțelor stupefiante cu urme de substanțe, două fragmente de butelii confecționate artizanal pentru consumul de substanțe stupefiante cu urme, un pachetel din polimer cu substanță de origine vegetală, un cântar electronic la scară mică predestinat cântării substanțelor stupefiante ce erau înstrăinate cu urme de substanță, un bec cu urme de substanță, precum și telefonul mobil „Samsung” număr IMEI XXXXX și XXXXX, utilizat la administrarea magazinelor online de înstrăinare a drogurilor, iar conform raportului de expertiză judiciară nr. 34/12/1-R-5703 din 18 decembrie 2018, masa vegetală uscată, grosier mărunțită, de culoare verde, cu miros specific din interiorul celor două pachete de tip zip-lock din polimer, din cele două folii de staniol, din interiorul fragmentului de butelie din polimer, cât și de pe suprafața interioară a râșniței din metal, reprezintă marihuană, substanță stupefiantă obținută artizanal din plantele de cannabis (câneță), iar masa totală a substanței stupefiante - marihuană constituie 2,29g. Particulele unice de pe suprafața balanței electronice, reprezintă urme de marihuană, substanță stupefiantă obținută artizanal din plantele de cannabis (câneță). Depunerile de pe suprafața interioară a buteliei din

polimer și de pe suprafața interioară a dispozitivului din sticlă reprezintă rășină de canabis, substanță stupefiantă obținută artizanal din plantele de canabis (cânepă), iar masa totală a substanței stupefiante rășină de canabis constituie 0,534g. Cele patru fragmente din hârtie, prezentate într-un pachet din polimer incolor sunt îmbibate cu substanță stupefiantă 251-NBOMe, iar masa totală a fragmentelor din hârtie îmbibate cu substanță stupefiantă 251-NBOMe constituie în total 0,049g. Cele 4 comprimate cu formă rotundă, de culoare albă, din cele două pachete din polimer incolor conțin substanță psihotropă Clonazepam, care se atribuie la categoria substanțelor psihotrope, iar masa totală a substanței active Clonazepam constituie 0,008g. Fragmentul de comprimat, de culoare albă, din interiorul pachetului incolor din polimer conține Clonazepam, care se atribuie la categoria substanțelor psihotrope, iar masa substanței în care s-a depistat Clonazepam constituie 0,074g.

Organul de urmărire penală a calificat acțiunile lui Hlebnicov Artiom în baza art. 217¹ alin. (3), lit. b) și f) Cod penal, și anume: procurarea, păstrarea, transportarea, distribuirea și alte operațiuni ilegale cu droguri și cu analogi ai acestora, săvârșite în scop de înstrăinare și înstrăinarea ilegală a drogurilor și analogilor acestora, acțiuni săvârșite de mai multe persoane în proporții mari.

3. Împotriva sentinței Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 24 aprilie 2019, a declarat apel acuzatorul de stat, prin care a solicitat casarea sentinței cu adoptarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpatul Hlebnicov Artiom să fie recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 217¹ alin. (3), lit. b), f) Cod penal și cu aplicarea prevederilor art. 364¹ alin. (8) Cod procedură penală să-i fie stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 3 ani, cu privarea de dreptul de a exercita activitate în domeniul farmaceutic pentru o perioadă de 5 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis. La fel, a solicitat încasarea din contul inculpatului Hlebnicov Artiom cheltuielile judiciare suportate pentru efectuarea raportului de expertiză judiciară nr. 34/12/1-R-5703 din 18.12.2018 în sumă de 1680 lei.

3.1. În motivarea cerințelor sale a indicat că, instanța de fond la emiterea sentinței a ignorat prevederile art. 61 Cod penal, or, aplicând în privința inculpatului Hlebnicov Artiom prevederile art. 90 din Codul penal, pentru comiterea unei infracțiuni legată de circulația ilegală a substanțelor stupefiante, nu o să fie atins scopul principal al pedepsei, și anume prevenirea comiterii de noi infracțiuni de către inculpat, precum și de către alte persoane.

La fel, a aindicat că, Hlebnicov Artiom anterior a fost cercetat penal pentru o infracțiune analogică/prin, astfel că prin sentința Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 28.12.2016, inculpatul a fost recunoscut culpabil de comiterea infracțiunii prevăzute la art. 217 alin. (2) din Codul penal, însă în conformitate cu prevederile art.

60 din Codul penal, acesta a fost liberat de răspundere penală, cu toate acestea, cercetarea penală anterioară nu a avut efect scontat și inculpatul din nou a comis o infracțiune analogică, deja gravă. În asemenea condiții, a conchis că instanța de fond a pronunțat o hotărâre pripită și neîntemeiată, deoarece careva temeiuri pentru aplicarea prevederilor art. 90 din Codul penal în cazul inculpatului Hlebnicov Artiom, pe cauza dată lipsesc.

Cu referire la respingerea solicitării de încasare a cheltuielilor de judecată, procurorul a indicat că, deși instanța prin sentința emisă nu pune la îndoială existența cheltuielilor suportate de stat, îl eliberează pe inculpat de la achitarea lor, motivând că cheltuielile judiciare se achită din bugetul statutului, fapt ce nu este negat de nimeni, însă în cazul recunoașterii inculpatului vinovat de comiterea infracțiunii incriminate, acesta fiind motiv de nereabilitare, ultimul urmează să restituie cheltuielile judiciare suportate de stat.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 22 iulie 2020, a fost admis apelul procurorului, casată parțial sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 24 aprilie 2019 și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, după cum urmează:

Lui Hlebnicov Artiom recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 217¹ alin. (3), lit. lit. b), f) Cod penal i-a fost aplicată pedeapsă cu închisoare pe termen de 3 (trei) ani, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în domeniul circulației substanțelor narcotice legate de primire, prelucrare, depozitare, vânzare a substanțelor psihotrope și narcotice pe termen de 3 (trei) ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Cheltuielile de judecată în sumă de 1680 (una mie șase sute optzeci) lei, suportate în legătură cu efectuarea raportului de expertiză judiciară nr. 34/12/1-R-5703 din 18.12.2018, s-a dispus de a fi încasate de la inculpatul Hlebnicov Artiom.

În rest, sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 24 aprilie 2019 a fost menținută.

4.1. În motivarea deciziei adoptate, instanța de apel a menționat că, legalitatea și temeinicia sentinței Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 24 aprilie 2019 a fost contestată cu apel de către acuzatorul de stat în partea individualizării pedepsei penale și a cheltuielilor de judecată, iar în asemenea condiții, instanța de apel a constatat următoarele.

Din materialele cauzei penale, instanța de apel a reținut că inculpatul Hlebnicov Artiom a recunoscut vina în comiterea infracțiunii incriminate și s-a căit sincer de cele comise, a solicitat examinarea cauzei penale în ordinea procedurii simplificate, este căsătorit, persoane la întreținere nu are. Astfel, în conformitate cu art. 76 Cod penal, instanța de fond a reținut cu titlu de circumstanțe atenuante – recunoașterea vinei și căința sinceră.

Cu referire la acest aspect, Colegiul penal a conchis că, recunoașterea vinovăției constituie o condiție care face aplicabile prevederile art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, iar în această situație, nu poate fi acordată o dublă valență juridică circumstanței referitor la recunoașterea vinovăției, din care motive, instanța de apel în conformitate cu art. 76 Cod penal nu a reținut careva circumstanțe atenuante în privința inculpatului. La fel, instanța de apel nu a stabilit careva circumstanțe agravante.

Colegiul penal analizând soluția instanței de fond referitor la individualizarea pedepsei penale, sub aspectul executării acesteia, a notat că, după individualizarea pedepsei și stabilirea duratei și cuantumului acesteia, în cazul stabilirii închisorii, continuă operațiunea de individualizare, dar sub aspectul de executare a pedepsei deja stabilite, or, la cazul dedus judecății, în afară de motivele care au servit temei pentru stabilirea pedepsei principale, instanța de judecată trebuia să dea o motivare suplimentară din care considerente a concluzionat că nu este rațional ca inculpatul să execute real termenul pedepsei stabilite.

În acest sens, instanța de apel a atestat temeinicia solicitării acuzatorului de stat privind stabilirea inculpatului Hlebnicov Artiom a unei pedepse sub formă de închisoare, cu executarea reală a acesteia, așa cum săvârșirea faptelor penale nu se datorează unui concurs accidental de împrejurări din viața sa, ci constituie predispunerea inculpatului Hlebnicov Artiom de a comite infracțiuni, fapt ce denotă pericolul social sporit al acestuia în societate, or, anterior Hlebnicov Artiom a fost recunoscut culpabil de comiterea infracțiunii prevăzute la art. 217 alin. (2) din Cod penal, iar în conformitate cu prevederile art. 60 din Codul penal, acesta a fost liberat de răspundere penală.

La fel, instanța de apel a ținut cont de faptul că, infracțiunea a fost comisă în contextul agravantelor prevăzute la lit. b), f), alin. (3) art. 217¹ Cod penal, „*de două sau mai multe persoane*”, „*în proporții mari*”, ceea ce implică de la sine pericolozitatea ridicată a modalității de comitere a infracțiunii.

Sub alt aspect, în ceea ce privește solicitarea acuzatorului de stat cu privire la încasarea din contul inculpatului Hlebnicov Artiom a cheltuielilor de judecată în sumă de 1680 lei, instanța de apel a apreciat-o ca fiind întemeiată, deoarece se fundamentează în baza alin. (1) art. 229 Cod procedură penală, care prevede că cheltuielile judiciare sunt suportate de condamnat sau sunt trecute în contul statului.

La fel, s-a notat că, cheltuielile de judecată în prezenta cauză penală au fost suportate în legătură cu efectuarea raportului de expertiză judiciară, iar prin Legea RM nr. 316 din 22.12.2017, în vigoare din 09.02.2018 „*pentru modificarea și completarea unor acte legislative*” la articolul 143, alineatul (2) Cod procedură penală care prevedea că „*plata expertizelor judiciare efectuate în cazurile prevăzute la alin. (1) se face din contul*

mijloacelor bugetului de stat” a fost abrogat, iar cu referire la prevederile art. 227, 229 alin. (1) Cod procedură penală, se atestă că aceste cheltuieli urmează a fi încasate de la inculpat.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către avocatul Buciocov Sergiu în numele inculpatului, care în temeiurile art. 427 alin. (1) pct. 6), 8), 12) și 16) Cod de procedură penală, solicită casarea parțială a deciziei, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărâri prin care Hlebnicov Artiom să fie recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 217¹ alin. (3) lit. b), f) Cod penal, cu aplicarea prevederilor art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, stabilindu-i o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 3 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis și suspendarea condiționată a executării acesteia pe un termen de 3 ani. Totodată, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții și executa activitatea ilegală de gestionare a drogurilor, substanțelor chimice și farmaceutice pe un termen de 3 ani. Cheltuielile de judecată în sumă de 1680 lei, suportate în legătură cu efectuarea raportului de expertiză, a încasa din contul inculpatului.

5.1. În susținerea celor solicitate, recurentul indică că, instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelul procurorului, nefiind clar din care anume considerente inculpatului nu-i poate fi aplicată instituția suspendării condiționate a pedepsei.

Mai mult ca atât, apărarea susține că, instanța de apel nu a luat în calcul faptul că, cauza a fost examinată în ordinea art. 364¹ Cod de procedură penală, iar inculpatul întrunește toate condițiile pentru aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal.

6. La recursul ordinar declarat de avocatul Buciocov Sergiu în numele inculpatului Hlebnicov Artiom, în conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, a depus referință procurorul, prin care a manifestat dezacordul cu recursul declarat, motivând prin faptul că instanța de apel a constatat just circumstanțele de drept și de fapt ale cauzei și corect a individualizat pedeapsa inculpatului.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei și ținând cont de opinia procurorului expusă în referință, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestuia din următoarele considerente.

Din textul recursului rezultă că, recurentul este de acord cu starea de fapt stabilită de instanțele de judecată, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor săvârșite și din aceste considerente, instanța de recurs nu se va expune asupra acestor aspecte, însă, deși în cererea de recurs se semnalează temeiul de casare stipulat de art. 427 alin. (1) pct. 6), 8), 12) și 16) Cod de procedură penală, recurentul, în esență, își

exprimă dezacordul cu pedeapsa aplicată prin excluderea prevederilor art. 90 Cod penal.

În acest context, instanța de recurs consideră că, pedeapsa individualizată inculpatului, corespunde atât principiului proporționalității, cât și scopului pedepsei penale.

Astfel, Colegiul penal remarcă că, argumentele recurentului privind stabilirea categoriei și termenului pedepsei penale, sunt nefondate, or, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni trebuie să i se aplice o pedeapsă echitabilă, în limitele sancțiunii articolului în baza căruia persoana se declară vinovată.

Totodată, conform art. 75 alin. (1) Cod penal, la stabilirea categoriei și termenului pedepsei instanța de judecată are obligația să țină cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Pedeapsa are drept scop și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea inculpatului, cât și a altor persoane.

Ca măsură de constrângere, pedeapsa are pe lângă scopul său represiv și o finalitate de exemplaritate, în ce privește comportamentul făptuitorului. Pe de altă parte, pedeapsa și modalitatea de executare a acesteia trebuie individualizată în așa fel, încât inculpatul să se convingă de necesitatea respectării legii penale și evitarea în viitor a săvârșirii unor fapte similare.

Chestiunea de individualizare a pedepsei este un proces obiectiv, de evaluare a tuturor elementelor circumscrise faptei și autorului, având ca finalitate stabilirea unei pedepse în limitele prevăzute de lege.

Astfel, instanța de recurs reține că, instanța de apel a dat deplină eficiență prevederilor art. 61 și 75 Cod penal, ținând cont de toate circumstanțele cauzei, de gravitatea infracțiunii săvârșite care se atribuie la categoria infracțiunilor grave, de motivul inculpatului, de persoana acestuia, care anterior a comis infracțiuni similare, corect a conchis că corijarea acestuia poate avea loc doar prin stabilirea unei pedepse privative de libertate pe un termen de 3 ani.

Colegiul penal reamintește că, stabilirea duratei ori a cuantumului pedepsei de către instanța de judecată într-un caz concret, se face în raport cu gravitatea infracțiunii săvârșite și cu pericolozitatea infractorului, care se evaluează după următoarele criterii: împrejurările și modul de comitere a infracțiunii, precum și mijloacele folosite, starea de pericol creată pentru valoarea ocrotită, natura și gravitatea rezultatului produs sau a altor consecințe ale infracțiunii, motivul săvârșirii

infracțiunii și scopul urmărit, conduita după săvârșirea faptei și în cursul procesului penal, nivelul de educație, vârsta, starea de sănătate, situația familială și socială etc.

De asemenea, Colegiul penal indică că, chestiunea de individualizare a pedepsei este un proces obiectiv, de evaluare a tuturor elementelor circumscrise faptei și autorului, având ca finalitate stabilirea unei pedepse în limitele prevăzute de sancțiunea articolului din Codul penal, în baza căruia a fost condamnat inculpatul.

Instanța de recurs ordinar reține că, solicitarea recurentului privind aplicarea unei pedepse neprivative de libertate în lipsa unei motivări factologice în acest sens, nu poate servi ca circumstanță pentru aplicarea în privința sa a unei pedepse neprivative în temeiul art. 90 Cod penal.

Totodată, Colegiul penal menționează că, este prerogativa instanței de judecată să aprecieze că, scopul pedepsei poate fi atins cu sau fără executarea efectivă a acesteia, or, conform prevederilor art. 90 Cod penal, instanța de judecată ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, va ajunge la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa stabilită, ea poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului, indicând neapărat în hotărâre motivele condamnării cu suspendare condiționată a executării pedepsei și perioada de probațiune sau, după caz, termenul de probă.

Astfel, Colegiul penal indică că, în formarea convingerii, instanța de apel a ținut cont de totalitatea condițiilor expres prevăzute de lege, inclusiv, întreaga conduită a inculpatului înainte de săvârșirea faptei, după săvârșirea faptei, în timpul judecării, precum și alte aspecte ce privesc personalitatea infractorului, bazându-se pe materialele cauzei administrate în cadrul cercetării judecătorești.

În prezența circumstanțelor descrise, Colegiul penal consideră legală concluzia instanței de apel referitor la pedeapsa cu închisoarea aplicată inculpatului care este proporțională faptelor comise de către inculpat.

Mai mult decât atât, după cum rezultă din textul deciziei atacate, Colegiul penal constată că, instanța de apel și-a motivat decizia în conformitate cu art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, decizia cuprinde temeiurile de fapt și de drept care au dus la pronunțarea deciziei recurate, or, în fapt, decizia instanței de apel corespunde tuturor prevederilor legii de procedură penală, ea fiind legală și întemeiată, soluție pe care instanța de recurs și-o însușește pe deplin și a cărei reluare nu se mai impune, având în vedere și faptul că verificând hotărârea atacată în raport cu prevederile art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, temeiuri de casare a acesteia nu s-au stabilit.

Prin urmare, instanța de recurs ordinar conchide că în decizia recurată nu persistă nici un temei de casare a acesteia, pedeapsa stabilită inculpatului fiind aplicată de către instanța de apel în conformitate cu legea și în limitele acesteia, din

care considerente se impune inadmisibilitatea recursului ordinar, ca fiind vădit neîntemeiat.

8. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

d e c i d e :

inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Bucicov Sergiu în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 22 iulie 2020, în cauza penală privindu-l pe *Hlebnicov Artiom XXXXX*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la *16 martie 2021*.

Președinte:

Iurie Diaconu

Judecători:

Ion Guzun

Liliana Catan